

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ Δ/ΝΣΗ
Α/ΘΜΙΑΣ & Β/ΘΜΙΑΣ ΕΚΠ/ΣΗΣ
ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ Π.Ε. ΔΥΤΙΚΗΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ

Θεσ/νίκη 13-12-2019
Αρ. Πρωτ.: 19257

Προς: Τους κ. Διευθυντές &
Τις κ. Διευθύντριες
των Δημοτικών Σχολείων &
Τους κ. Προϊσταμένους &
Τις κ. Προϊσταμένες
των Νηπιαγωγείων
Π.Ε. Δυτικής Θεσσαλονίκης

Ταχ. Δ/νση: Κολοκοτρώνη 22
Τ.Κ. – Πόλη: 564 30 Σταυρούπολη
Πληροφορίες: Υπεύθυνη Περιβαλλοντικής
Εκπαίδευσης
Ιππέκη Βασιλική
Τηλέφωνο: 2310 - 643040 (εσωτ.902)
Φαξ: 2310 - 643 046
E-mail: mail@dipe-v-thess.thess.sch.gr

Κοιν: 1. Περιφερειακή Δ/νση Π.Ε. & Δ.Ε.
Κεντρικής Μακεδονίας
2. 2ο ΠΕΚΕΣ Κεντρικής Μακεδονίας
Φ. Αρχείου

ΘΕΜΑ: «Πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος για συμμετοχή στα πέντε Τοπικά Θεματικά Δίκτυα Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης, που συντονίζει η Δ/νσή μας, το σχολικό έτος 2019-2020».

ΣΧΕΤ.: Υ.Α. 66272/Γ7/4-7-2005, Υ.Α. 127856/Γ7/29-11-2006.

Η Διεύθυνση ΠΕ Δυτ. Θεσσαλονίκης, δια της Υπευθύνου Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης, **προσκαλεί** τους εκπαιδευτικούς της Δ/νσης Π.Ε Δυτ. Θεσσαλονίκης **να συμμετέχουν** στα **Τοπικά Θεματικά Δίκτυα Περιβαλλοντικής Εκπ/σης, που ίδρυσε και συντονίζει η οικεία Δ/νση - Γραφείο Περιβαλλοντικής Αγωγής**

- 1. «ΣΧΟΛΙΚΟΣ ΚΗΠΟΣ: ΟΙ ΚΗΠΟΙ ΤΗΣ ΔΥΤΙΚΗΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ»**
- 2. « ΔΙΑΧΕΙΡΙΖΟΜΑΙ ΤΑ ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΑ ΣΤΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΜΟΥ: ΜΕΙΩΝΩ - ΕΠΑΝΑΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΩ-ΑΝΑΛΥΚΛΩΝΩ»**
- 3. «ΜΑΘΑΙΝΩ ΓΙΑ ΤΟ ΝΕΡΟ ΚΑΙ ΤΗΝ ΥΠΕΥΘΥΝΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΤΟΥ»**
- 4. «ΜΑΘΑΙΝΩ ΓΙΑ ΤΑ ΜΝΗΜΕΙΑ ΤΟΥ ΤΟΠΟΥ ΜΟΥ ΚΑΙ ΝΟΙΑΖΟΜΑΙ ΓΙΑ ΑΥΤΑ- ΑΕΙΦΟΡΙΚΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΤΩΝ ΜΝΗΜΕΙΩΝ ΤΗΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ»**
- 5. «ΣΧΟΛΕΙΟ ΑΝΟΙΧΤΟ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΑ - ΕΝΕΡΓΟΣ ΠΟΛΙΤΗΣ ΣΤΟΝ ΔΗΜΟ ΠΑΥΛΟΥ ΜΕΛΑ»**

Το τελευταίο Δίκτυο ιδρύθηκε από τη Δ/νσή μας και θα λειτουργήσει φέτος για 4^η σχολική χρονιά **ΜΟΝΟ ΓΙΑ ΤΙΣ ΣΧΟΛΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΠΑΥΛΟΥ ΜΕΛΑ**, ενώ τα πρώτα τέσσερα Τοπικά Δίκτυα θα λειτουργήσουν φέτος για 6^η **συνεχή σχολική χρονιά.**

Η κλιματική αλλαγή είναι ένα παγκόσμιο φαινόμενο, που έχει σημαντικές επιπτώσεις σε τοπική και πλανητική κλίμακα και αποτελεί μία από τις μεγαλύτερες προκλήσεις που αντιμετωπίζει η ανθρωπότητα σήμερα. Η αύξηση της θερμοκρασίας, η άνοδος της στάθμης της θάλασσας, τα ακραία καιρικά φαινόμενα, όπως οι πλημμύρες, οι

ανεμοστρόβιλοι, η ξηρασία έχουν σημαντικές επιπτώσεις στην ποιότητα ζωής όλων μας. Με δεδομένη την κλιματική αλλαγή, που βιώνουμε όλοι καθημερινά, προβάλλει περισσότερο από ποτέ η αναγκαιότητα ευαισθητοποίησης των μαθητών/τριών σε θέματα περιβάλλοντος και αειφορίας και η ανάπτυξη περιβαλλοντικής συνείδησης, που θα συμβάλλει στην επιτάχυνση της πορείας προς την επίτευξη των 17 Στόχων της Βιώσιμης Ανάπτυξης του ΟΗΕ και ειδικότερα των Στόχων 4 (Ποιοτική Εκπαίδευση), 11 (Βιώσιμες Πόλεις και Κοινότητες), 12 (Υπεύθυνη Κατανάλωση) και 13 (Δράση για το Κλίμα).

Στο παραπάνω πλαίσιο οι εκπαιδευτικοί ή οι σχολικές μονάδες **καλούνται να εντάξουν υποστηρικτικά το Περιβαλλοντικό Πρόγραμμα, που υλοποιούν σε κάποιο από τα Τοπικά Θεματικά Δίκτυα Π.Ε. που συντονίζει η Δ/νσή μας**, συμβάλλοντας κατά αυτόν τον τρόπο στην περιβαλλοντική ευαισθητοποίηση των μαθητών/τριών, που κρίνεται απαραίτητη σήμερα περισσότερο από ποτέ.

Τα Δίκτυα υποστηρίζουν την υλοποίηση των Περιβαλλοντικών Προγραμμάτων με επιμορφωτικές δράσεις και παροχή εκπαιδευτικού υλικού.

Ακολουθεί σύντομη παρουσίαση των Τοπικών Δικτύων της Δ/νσης:

1) Τοπικό Θεματικό Δίκτυο Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης (ΠΕ) : «Σχολικός κήπος: Οι κήποι της Δυτικής Θεσσαλονίκης»

Σκοπός του ΤΔΠΕ είναι να γίνει πεδίο για γόνιμο προβληματισμό και ανταλλαγή ιδεών ανάμεσα σε μαθητές και εκπαιδευτικούς, στην εκπαιδευτική κοινότητα και την τοπική κοινωνία σχετικά με τους τρόπους και τις πρακτικές που συνδέονται με τη λειτουργία του σχολικού κήπου ως φυσικός χώρος έρευνας, ανακάλυψης, δημιουργίας, αλληλεπίδρασης με το φυσικό περιβάλλον, αλλά και ως δυναμικό πεδίο μάθησης μέσα από την πραγματική εμπειρία, που καλύπτει την ανάγκη για διδασκαλία, μάθηση, ψυχαγωγία, επαφή με περιβάλλον (παιδαγωγική, περιβαλλοντική και κοινωνική διάσταση του σχολικού κήπου).

Ενδεικτικές θεματικές ενότητες

- Γνωριμία με τα βασικά είδη φυτών της ελληνικής χλωρίδας, ειδικότερα του τόπου μας
- Καλλιέργεια και παραγωγή από τους μαθητές με φυσικά μέσα μέρους των τροφών που καταναλώνουν (λαχανικά, αρωματικά φυτά)
- Ενημέρωση και ευαισθητοποίηση των μαθητών σχετικά με την αξία της καλλιέργειας φυτών και το ρόλο τους στις σύγχρονες διατροφικές συνήθειες
- Η περιβαλλοντική, διατροφική και θεραπευτική αξία των φυτών
- Ο ρόλος των φυτών στο αστικό πράσινο.
- Δημιουργία - διαμόρφωση σχολικού κήπου. Συντήρηση και διατήρησή του σε συνεργασία με εμπλεκόμενους φορείς (γονείς, εκπαιδευτικοί, πολίτες).

Στο Δίκτυο εντάσσονται εκπαιδευτικοί και σχολικές μονάδες που συντηρούν ή σκοπεύουν να διαμορφώσουν τη σχολική αυλή ή το σχολικό τους κήπο (λαχανόκηπο, βοτανόκηπο, ανθόκηπο).

Οι εκπαιδευτικοί που συμμετέχουν στο Δίκτυο εκτός της δυνατότητας διασχολικής συνεργασίας έχουν προτεραιότητα στις επιμορφωτικές δράσεις του Δικτύου και υποστήριξη στην υλοποίηση του Προγράμματος τους από το διαδικτυακό τόπο του Γραφείου Περιβαλλοντικής <http://perdipethess.blogspot.gr> και την ιστοσελίδα που έχουν δημιουργηθεί από την Υπεύθυνη Περιβαλλοντικής για το Δίκτυο στο σύνδεσμο <http://sxolikoskipos.weebly.com/>.

2) Τοπικό Θεματικό Δίκτυο Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης (Π.Ε): «Διαχειρίζομαι τα απορρίμματα στο σχολείο μου: μειώνω, επαναχρησιμοποιώ, ανακυκλώνω»

Σκοπός του Τοπικού Δικτύου είναι ΤΔΠΕ είναι να γίνει πεδίο για γόνιμο προβληματισμό και ανταλλαγή ιδεών ανάμεσα σε μαθητές και εκπαιδευτικούς, στην εκπαιδευτική κοινότητα και την τοπική κοινωνία σχετικά με το κρίσιμο περιβαλλοντικό ζήτημα των απορριμμάτων (την παραγωγή, τη διαχείριση και διάθεσή τους) με **στόχο την υπεύθυνη και βιώσιμη διαχείριση τους.**

Στο Δίκτυο εντάσσονται Προγράμματα που σχετίζονται με τη διαχείριση των απορριμμάτων, την ανακύκλωση, τη κομποστοποίηση, κατασκευές από ανακυκλώσιμα υλικά, την υπεύθυνη κατανάλωση κ.λ.π.

Ενδεικτικές θεματικές ενότητες

- Από την παραγωγή των αγαθών στην παραγωγή των σκουπιδιών
- Ο υπερκαταναλωτισμός στην εποχή μας.
- Μείωση. Αποφυγή παραγωγής απορριμμάτων.
- Επαναχρησιμοποίηση προϊόντων.
- Ανακύκλωση υλικών (συσκευασίες από γυαλί, χαρτί, πλαστικό, αλουμίνιο, μέταλλα)
- Κομποστοποίηση οργανικών απορριμμάτων.
- Τελική διάθεση απορριμμάτων : Χώροι Υγειονομικής Ταφής Απορριμμάτων (ΧΥΤΑ) και Υπολειμμάτων (ΧΥΤΥ)
- Εναλλακτική Διαχείριση των Απορριμμάτων
- Τεχνολογίες ανάκτησης ενέργειας από απορρίμματα
- Είδη αποβλήτων : α. Στερεά απόβλητα των οικιακών δραστηριοτήτων (απορρίμματα-σκουπίδια του σπιτιού μου) β. Υγρά Απόβλητα, δηλαδή τα λύματα, τα οικιακά και αστικά δίνοντας έμφαση στις επιπτώσεις που έχουν κυρίως για τους υγρότοπους, θάλασσα, λίμνες, ποτάμια, που γίνονται οι τελικοί αποδέκτες των λυμάτων αυτών.
- Ασφαλής διάθεση απορριμμάτων χωρίς προβλήματα για το περιβάλλον
- Τέχνη από απορρίμματα (Trash Art).

Οι εκπαιδευτικοί που συμμετέχουν στο Δίκτυο εκτός της δυνατότητας διασχολικής συνεργασίας έχουν προτεραιότητα στις επιμορφωτικές δράσεις του Δικτύου και υποστήριξη στην υλοποίηση του Προγράμματος τους από το διαδικτυακό τόπο του Γραφείου Περιβαλλοντικής <http://perdipethess.blogspot.gr> και την ιστοσελίδα που έχουν δημιουργηθεί από την Υπεύθυνη Περιβαλλοντικής για το Δίκτυο στο σύνδεσμο <http://users.sch.gr/veraavra/aporimata/>.

3) Τοπικό Θεματικό Δίκτυο Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης (Π.Ε): “Μαθαίνω για το νερό και την υπεύθυνη διαχείρισή του”

Στο πλαίσιο προώθησης των παιδαγωγικών αρχών της Εκπαίδευσης για την Αειφορία σκοπός του Δικτύου είναι να γίνει πεδίο για γόνιμο προβληματισμό και ανταλλαγή ιδεών ανάμεσα σε μαθητές, εκπαιδευτικούς και την τοπική κοινωνία σχετικά με τα προβλήματα που σχετίζονται με την **ποιοτική και ποσοτική υποβάθμιση του νερού**, τους κινδύνους από την έλλειψη και τη μόλυνσή του, τους τρόπους και τις πρακτικές, που συνδέονται με την **υπεύθυνη και βιώσιμη διαχείρισή του** ως φυσικό αγαθό, ώστε να υπάρχει αειφορική ανάπτυξη, εφόσον έχουν δικαίωμα στο περιβάλλον και οι επερχόμενες γενιές. Οι συμμετέχοντες θα έχουν τη δυνατότητα να διερευνήσουν τα προβλήματα νερού που αντιμετωπίζει η περιοχή τους, να αναζητήσουν λύσεις και να επιδιώξουν την υιοθέτηση των πιο κατάλληλων στην προοπτική της αειφορίας κ.ά. Να σημειωθεί ότι ο νομός Θεσσαλονίκης είναι ένας νομός με περιοχές μοναδικής φυσικής ομορφιάς και

σπουδαιότητας, όπως το Δέλτα Αξιού, οι λίμνες Κορώνεια-Βόλβη, που πρέπει να αναδειχθούν και να προστατευτούν.

Ενδεικτικές θεματικές ενότητες

- Ιδιότητες του νερού - Γνωριμία με τον κύκλο του νερού στη φύση
 - Το νερό πηγή ζωής (σημασία για τη ζωή, τον άνθρωπο και όλους του ζωντανούς οργανισμούς). Χρήσεις νερού.
 - Υδάτινοι πόροι (πηγές, λίμνες ποτάμια, θάλασσες).
 - Επιφανειακά νερά, Υπόγεια νερά, υπόγειοι υδροφόροι ορίζοντες
- Υδάτινα οικοσυστήματα -Υγρότοποι του τόπου μας. Διατήρηση και προστασία τους.
- Ενεργειακή αξιοποίηση του νερού
 - Η διαχείριση των υδάτινων πόρων.
 - Υπερβολική και αλόγιστη κατανάλωση νερού - λειψυδρία, έλλειψη πρόσβασης σε καθαρό πόσιμο νερό - πτώση υδροφόρου ορίζοντα
 - Πηγές μόλυνσης του νερού - ρύπανση των υπόγειων και επιφανειακών νερών
 - Προβλήματα νερού σε τοπικό επίπεδο (ποιότητα πόσιμου νερού, πλημμύρες)
 - Νερό και Υγεία
 - Επεξεργασία νερού - επεξεργασία υγρών αποβλήτων
 - Οικολογικό αποτύπωμα νερού - συνέπειες στο περιβάλλον
 - Έρευνα χρήσης του νερού στο σπίτι και το σχολείο (ερωτηματολόγιο, παρατήρηση, συνεντεύξεις).
 - Νερό στο σπίτι, νερό στο σχολείο - Ανάλυση αποφάσεων και δράσεων για αειφορική/ορθολογική διαχείριση κι εξοικονόμησή του

Οι εκπαιδευτικοί που συμμετέχουν στο Δίκτυο εκτός της δυνατότητας διασχολικής συνεργασίας έχουν προτεραιότητα στις επιμορφωτικές δράσεις του Δικτύου και υποστήριξη στην υλοποίηση του Προγράμματος τους από το διαδικτυακό τόπο του Γραφείου Περιβαλλοντικής <http://perdipethess.blogspot.gr> και την ιστοσελίδα που έχουν δημιουργηθεί από την Υπεύθυνη Περιβαλλοντικής για το Δίκτυο στο σύνδεσμο <http://users.sch.gr/veraavra/nero/>.

4) Τοπικό Θεματικό Δίκτυο Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης (Π.Ε): **«Μαθαίνω για τα μνημεία του τόπου μου και νοιάζομαι για αυτά-Αειφορική διαχείριση των μνημείων της Θεσσαλονίκης»**

Σκοπός του Τοπικού Δικτύου είναι να γίνει πεδίο για γόνιμο προβληματισμό και ανταλλαγή ιδεών ανάμεσα σε μαθητές και εκπαιδευτικούς, στην εκπαιδευτική κοινότητα και την τοπική κοινωνία σχετικά με την **αντιμετώπιση θεμάτων ανάδειξης, διαχείρισης, διατήρησης και προστασίας των μνημείων και γενικότερα του πολιτιστικού περιβάλλοντος** στον πλούσιο αρχαιολογικά και ιστορικά αστικό χώρο της πόλης της Θεσσαλονίκης.

Ενδεικτικές θεματικές ενότητες

- Αρχαιολογικοί χώροι, μνημεία, κάστρα, βυζαντινοί νερόμυλοι Πολίχνης- ανθρώπινα έργα και επίδρασή τους στο φυσικό περιβάλλον. Αξιοποίηση- αλλαγή χρήσης- διατήρησή τους μέσα στο χρόνο.
- Επίδραση του ανθρωπογενούς περιβάλλοντος στο πολιτιστικό περιβάλλον της πόλης μας. Προβλήματα, αίτια, συνέπειες, διερεύνηση βιώσιμων λύσεων.
- Κατανόηση της ανθρώπινης ιστορικής δραστηριότητας στο χρόνο και το χώρο.
- Διαμόρφωση θετικών στάσεων, δεξιοτήτων και αξιών για να αναγνωρίσουν οι μαθητές αυριανοί πολίτες το τοπικό περιβάλλον ως πολιτιστικό αγαθό και να συμβάλουν στην κατεύθυνση της αειφορικής διαχείριση του.
- Εφαρμογή στρατηγικής αειφόρου διαχείρισης των μνημείων σε συνεργασία με εμπλεκόμενους φορείς (γονείς, εκπαιδευτικοί, Τοπική Αυτοδιοίκηση).

Οι εκπαιδευτικοί που συμμετέχουν στο Δίκτυο εκτός της δυνατότητας διασχολικής συνεργασίας έχουν προτεραιότητα στις επιμορφωτικές δράσεις του Δικτύου και υποστήριξη στην υλοποίηση του Προγράμματος τους.

5) Τοπικό Θεματικό Δίκτυο Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης (Π.Ε): «Σχολείο Ανοιχτό στην κοινωνία- Ενεργός πολίτης στον Δήμο Παύλου Μελά» .

Το Δίκτυο απευθύνεται **μόνο στους εκπαιδευτικούς των Νηπιαγωγείων και των Δημοτικών Σχολείων του Δήμου Παύλου Μελά της Δ/νσης Δυτ. Θεσσαλονίκης.**

Σκοπός του ΤΔΠΕ είναι μέσα από τη συνεργασία και τη βιωματική εκπαίδευση να υπάρχει ένα σχολείο ανοιχτό στην τοπική κοινωνία, ένα σχολείο που θα παρακολουθεί και θα αφουγκράζεται τις περιβαλλοντικές ανάγκες της τοπικής κοινωνίας και θα προσαρμόζεται σε αυτές, ένα σχολείο που θα αξιοποιεί τις δυνάμεις της τοπικής κοινωνίας για ένα καλύτερο περιβάλλον και αειφόρο ανάπτυξη ετοιμάζοντας τους αυριανούς ευαισθητοποιημένους περιβαλλοντικά ενεργούς πολίτες.

Δυνατότητα ένταξης έχουν οι σχολικές μονάδες του Δήμου Παύλου Μελά της Δ/νσης που επιθυμούν να αναπτύξουν δράσεις στη θεματολογία του Δικτύου.

Θεματικές ενότητες :

- Ορθή διαχείριση των απορριμμάτων -Ανακύκλωση με διαλογή στην πηγή
- Σχολικοί Λαχανόκηποι: δημιουργία, συντήρηση και διατήρησή τους σε συνεργασία με φορείς, γονείς, εκπαιδευτικούς .
- Αειφόρος διαχείριση των ελεύθερων χώρων - αστικό πράσινο, βελτίωση του τοπικού περιβάλλοντος και της ποιότητας ζωής στο Δήμο Παύλου Μελά

Για να ενταχθεί μια σχολική μονάδα στα παραπάνω ΤΔΠΕ θα πρέπει να υλοποιεί το τρέχον σχολικό έτος 2019-2020 Πρόγραμμα Π.Ε. με θέμα που να εντάσσεται στην ευρύτερη θεματολογία του Τοπικού Δικτύου.

Η υποστήριξη των σχολείων και των εκπαιδευτικών του δικτύου πραγματοποιείται με θεματικές επιμορφωτικές συναντήσεις, βιωματικά εργαστήρια και επιμορφωτικές επισκέψεις σε χώρους που έχουν σχέση με την ανάπτυξη του Δικτύου, ώστε να ενισχυθεί με τον καλύτερο δυνατό τρόπο η δουλειά των σχολικών ομάδων. Οι εκπαιδευτικοί του Δικτύου έχουν προτεραιότητα στις σχετικές επιμορφώσεις που διοργανώνονται.

Στις Εκδηλώσεις διάχυσης καλών πρακτικών και των αποτελεσμάτων των εργασιών του δικτύου υπάρχει δυνατότητα συμμετοχής των σχολικών μονάδων που συμμετέχουν στο Δίκτυο με προαιρετική παρουσίαση παραγώγων.

Οι εκπαιδευτικοί που ενδιαφέρονται να ενταχθούν σε κάποιο ή κάποια από τα **πέντε (5) Τοπικά Δίκτυα Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης** που θα επαναλειτουργήσουν και την τρέχουσα σχολική χρονιά με συντονιστικό φορέα τη Δ/νσή μας, παρακαλούνται να αποστείλουν την επισυναπτόμενη **αίτηση συμμετοχής στα Δίκτυα** με fax στο 2310643046 ή με ηλ. ταχυδρομείο στο vippeki71@gmail.com. **Καταληκτική ημερομηνία 30-1-2020.**

Παρακαλούμε να ενημερωθούν οι εκπαιδευτικοί του σχολείου σας.

ΑΚΡΙΒΕΣ ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ

Ο Προϊστάμενος του Τμήματος Δ' -
Πληροφορικής & Νέων Τεχνολογιών

ΙΟΡΔΑΝΗΣ ΤΑΥΡΙΔΗΣ

**Ο ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ Π.Ε
ΔΥΤΙΚΗΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ**

ΧΡΗΣΤΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΥ